SWAMI VIVEKANANDA YOGA ANUSANDHANA SAMSTHANA (S-VYASA),
(Declared as Deemed-to-be University under Section 3 of UGC act, 1956)

BSC T 201 Samskritam – 2 (Vyakarana)

Date: 27.05.2012 Time Duration: 3 Hrs Max Marks: 100

एकवाक्येन/एकशब्देन प्रश्नान् उत्तरत – 1X25=25

१. उपदेशो नाम कः ?

२. पदसंज्ञाविधायकं सूत्रं किम् ?

३. "अलोऽन्त्यस्य" इति कीदृशं सूत्रम् ?

४. गुणापवादभूतं सूत्रं किम् ?

५. "शकन्ध्वादिषु पररूपं वाच्यम्" इति वार्तिकं कस्मिन् सूत्रे पठितम् ?

६. प्रादयः कति ? के ?

७. कादयो ________ स्पर्शाः ।

८. अहन् शब्दस्य रेफादेशः केन सूत्रेण उक्तः ?

९. "कारके" इति कीदृशं सूत्रम् ?

१०. "एतन्मुरारिः" इत्यत्र अनुनासिकः केन सूत्रेण विकल्पेन विहितः ?

११. "तोर्लि" इति सूत्रं किं कार्यं विधत्ते ?

१२. विसर्जनीयः नाम कः ?

१३. भोस् भघोस् अघोस् इति ________ निपाताः ।

१४. "ढ्रलोपे पूर्वस्य दीर्घोऽणः" इति सूत्रं किं विधत्ते ?

१५. "खरि च" इति सूत्रस्य वृत्तिं लिखत ।

१६. "छत्वममीति वाच्यम्" इति वार्तिकस्य उदाहरणं किम् ?

१७. वृद्धिसंज्ञा केषां वर्णानां विद्यते ?

१८. "ध्रुवम्" इति शब्दस्य कः अर्थः ?

१९. चतुर्थीविभक्तिप्रदायकं सूत्रं किम् ?

२०. "अन्तरान्तरेण युक्ते" इत्यनेन सूत्रेण का विभक्तिः ?

२१. कस्मिन् अर्थे षष्ठी प्रयुज्यते ?

२२. उपदेश ____ उच्चारणम् ।

२३. पदं किम्?

२४. मुनित्रयाणां नाम लिखत।

२५. गुणसंज्ञाविधायकं सूत्रं किम्?

सूत्रं सवृत्ति विवृणुत (त्रयाणाम्) – 10X3=30

१. "प्रातिपदिकार्थलिङ्गपरिमाणवचनमात्रे प्रथमा" ।

२. "अकथितञ्च" ।

३. "तुल्यास्यप्रयत्नं सवर्णम्" ।

४. "एतत्तदोः सुलोपोऽकोरनञ्समासे हलि" ।

रूपाणि सप्रमाणं साधयत (पञ्चानाम्) – 5X5=25

१. सुद्ध्युपास्यः ।

२. मनोरथः ।

३. मनीषा ।

४. संस्स्कर्ता ।

५. सुगण्णीशः ।

६. लक्ष्मीच्छाया ।

७. उत्थानम् ।

सूत्रार्थं वार्तिकार्थं वा लिखत – 2X10=20

१. नियन्तृकर्तृकस्य वहेरनिषेधः ।

२. जनिकर्तुः प्रकृतिः ।

३. नमः स्वस्तिस्वाहास्वधालंवषड्योगाच्च ।

४. स्वतन्त्रः कर्ता ।

५. कर्मणि द्वितीया ।

६. क्रियया यमभिप्रैति सोऽपि सम्प्रदानम् ।

७. प्रत्यये भाषायां नित्यम् ।

८. न समासे ।

९. अक्षादूहिन्यामुपसङ्ख्यानम् ।

१०. छत्वममीति वाच्यम् ।